

On és la informació estadística i com llegir-la correctament

Xavier López Andrés

Institut d'Estadística de Catalunya xlopez@idescat.cat

Societat Catalana d'Estadística secretari@socestatistica.org

Barcelona, 18 de maig de 2012

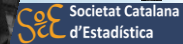
On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Tenim una magnífica tradició periodística. Sopa de clàssics

On és la informació estadística i com llegir-la cor

Tenim una magnífica tradició periodística. Sopa de clàssics

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Tenim una magnífica tradició periodística. Sopa de clàssics

També en gèneres molt específics:

Periodisme científic

Pau Vila, *La Llet*

(*La Publicitat*, 6, 18 i 25 d'abril de 1937)

Periodisme d'investigació

Carles Sentís, *Vint-i-vuit hores en transmiserià*

(*Mirador*, novembre de 1932 a gener de 1933)

Periodisme de precisió

Pere Coromines. *El ventrell imponderable de Barcelona*

(*El poble català*, 31 de desembre de 1909)

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Descriure les coses de la vida corrent

..."el drama literari és sempre el mateix: és molt més difícil **descriure** que opinar. Infinitament més. En vista de la qual cosa tothom opina."

PLA, Josep. OC, vol I. *El Quadern Gris*, p. 251

L'**estadística**, com alguns gèneres periodístics, explica què passa: **descriu** les coses de la vida corrent

Hi ha una manera estadística de narrar

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Descriure les coses de la vida corrent

Bona notícia: **Pla (potser) només va incloure dues taules estadístiques en 30.000 pàgines d'Obra Completa** (volums XXX, p 891 i XXXII, p 60).

[...] "**el savi matarà l'home. I l'estadística la creació. I quan aquestes coses seran mortes, què quedarà? Quedaran uns quants diagrames, unes ratlles vermelles i grogues entre un sistema de coordenades —diran vostès. I l'home, ¿ja en podrà viure, de diagrames, és a dir, de coses que a més a més d'inexistents són falses?"**

PLA, Josep. OC, vol XLIII. *Caps i Puntetes*, p 190.

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Catalunya 891

Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis: (sucursals de Sabadell, Castell del Vallès, Cerdanyola-Ripolllet i Santa Perpètua de la Moguda) el 31 de desembre del 1968.
n. imponents: 43.895.
saldo al 31-XII-68: 1.257.688.892,72 ptes.

Així com la indústria llanera està concentrada principalment a Sabadell, Terrassa i Barcelona, la cotonera està escampada per molts indrets de l'àmbit del Principat. La seva fixació no pot entrar en aquest treball. En realitat, la participació de la indústria cotonera catalana en el conjunt de la indústria peninsular és molt destacada. Catalunya absorbeix el 71,5 % de la indústria cotonera. Vet aquí algun detall:

Nombre de treballadors ocupats a la indústria tèxtil segons el «Cens d'Establiments i col·locació de Catalunya de 1964», basat en les dades de filiació a les Mutualitats Laborals.

Subsector	n.º treballadors	% del subsector sobre la població total de Catalunya
Cotó	111.568	12,50
Llana	52.213	5,85
Seda, fibres artificial i sintètiques	25.143	2,82
Fibres diverses	14.139	1,58
Gèneres de punt	30.576	3,42
TOTAL TÈXTIL	233.639	26,17

Utilatge existent en la indústria cotonera peninsular: fusos de filar: 2.363.962; fusos de doblar, 54.842; fusos de tòrcer, 375.697; telers: per a teixits corrents, 54.873; mecànica ordinària, 11.254; automàtics, 329.

Després de l'estadística del personal empleat que acabem de donar anteriorment, serà fàcil al lector d'establir la proporció que en aquestes xifres correspon a la participació catalana.

Periodisme a partir de llibres de comptes

[Holly Golightly]

Sally helps me with my accounts. I have no head for figures at all.

[...]

[Sally Tomato]

Someday, Mr. Fred, **you take this book, turn it into a novel. Everything is there. Just fill in the details.**

[Paul Varjak]

Would be good for some laughs.

[Sally Tomato]

No. No, I don't think so. This is a book would break the heart.

George Axelrod (1961) *Breakfast at Tiffany's*

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Periodisme a partir de mapes

Barcelona: un mapa encertat salva vides la tardor de 1914. Amadeu Hurtado, les companyies d'aigua i el tifus.

Hurtado (1956) *Quaranta anys d'advocat*. p. 250

Processó rogatòria (8 - nov - 1914) Font d'aigua improvisada (hivern de 1914)

La cosa es va voler acabar amb un amb tedèum a la Catedral, el gener de 1915. *Te Deum laudamus: te Dominum confitemur. Te aeternum Patrem, omnis terra veneratur,...*

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Periodisme a partir de mapes

Londres: més mapes salvadors. John Snow, el proveïment d'aigua en fonts públiques i el còlera el 1854.

Grima (2010) *La certeza absoluta y otras ficciones.*

Broadwick Street showing the John Snow memorial and public house

Periodisme a partir de fonts estadístiques

Avui hi ha oportunitats per a la narració estadística a

- Internacional
- Política
- Societat
- Economia
- Successos
- Cultura
- Esports

Idescat: dades i ofici estadístic.

Vostès: oportunitat i ofici periodístic

Periodisme a partir de fonts estadístiques

	Nom	Adreça
Oficines d'estadística pública de països del món	109 Alemanya. Statistisches Bundesamt	http://www.destatis.de/jetspeed/portal/cms/Sites/destatis/Internet/EN/Navigation/Homepage_NT.psm
	110 Bureau of Labor Statistics (BLS)	http://stats.bls.gov/
	111 Canadà. Statistics Canada	http://www.statcan.gc.ca/
	112 Espanya. Instituto Nacional de Estadística	www.ine.es
	113 Espanya. Instituto Nacional de Estadística. <i>Relació d'adreces dels serveis d'estadística estatals dels països del món</i>	http://www.ine.es/serv/estadist.htm
	114 Estats Units. Department of Commerce. Economics & Statistics Administration (ESA)	http://www.esa.doc.gov/
	115 Estats Units. FedStats	http://www.fedstats.gov/
	116 Estats Units. National Center for Health Statistics (NCHS)	http://www.cdc.gov/nchs/
	117 Estats Units. US Census Bureau	http://www.census.gov/
	118 Estats Units. US Tax Statistics	http://www.irs.gov/taxstats/index.html

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Si ho reduïu a nombres, garantiu la millor interpretació?

MARTES, 14 DE JUNY DE 2006
L'AVANÇAMENTS

LA CONTRA

Albert Turull, especialista en economia

Tempo 48 años. Nació y vivo en Corvera. Soy profesor de Ontología y Lenguaje en la Universidad de Lleida. Estoy casado. Tengo un hijo, Narcis (24). Soy progresista y catalanista. Soy agnóstico. **Colección lista de nombres. Marc es el nombre que más gusta hoy en Catalunya**

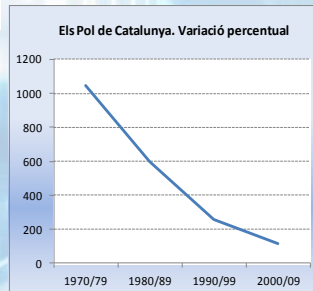
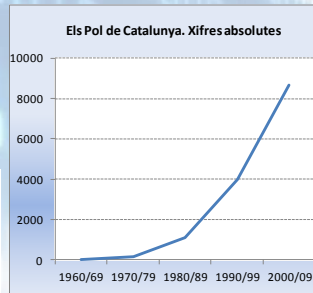
“Si te llamas Arturo García, vienes a ser ‘un oso muy oso’”

Que nombre de pila es el más impuesto hoy a los bebés? En Catalunya, Marc, Alex y Pol, para niños. Y Paula, Laia y Júlia, para niñas. ¿Y en España? Daniel, Alejandro y Pablo, para niños. Y Lucía, Paula y María, para niñas.

Que nombre de pila es el más impuesto hoy a los bebés? En Catalunya, Marc, Alex y Pol, para niños. Y Paula, Laia y Júlia, para niñas. ¿Y en España? Daniel, Alejandro y Pablo, para niños. Y Lucía, Paula y María, para niñas.

Que nombre de pila es el más impuesto hoy a los bebés? En Catalunya, Marc, Alex y Pol, para niños. Y Paula, Laia y Júlia, para niñas. ¿Y en España? Daniel, Alejandro y Pablo, para niños. Y Lucía, Paula y María, para niñas.

Que nombre de pila es el más impuesto hoy a los bebés? En Catalunya, Marc, Alex y Pol, para niños. Y Paula, Laia y Júlia, para niñas. ¿Y en España? Daniel, Alejandro y Pablo, para niños. Y Lucía, Paula y María, para niñas.

<http://www.idescat.cat/noms/>

Decada de naixement	nombre
<1960	6
1960/69	14
1970/79	160
1980/89	1.118
1990/99	4.007
2000/09	8.673
Total	13.972

Font: Idescat. Registre de Població de Catalunya

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

L'estadística provoca sentiments contradictoris

<http://www.ine.es>

IN Instituto Nacional de Estadística

EL INE INEbase IPC Productos y Servicios Área de Prensa Ayuda

Calendario Publicaciones

El Índice de Precios de Consumo (IPC) es una medida estadística de la evolución de los precios de los bienes y servicios que consume la población residente en viviendas familiares en España.

El conjunto de bienes y servicios, que conforman la cesta de la compra, se obtiene básicamente del consumo de las familias y la importancia de cada uno de ellos en el cálculo del IPC está determinada por dicho consumo.

A partir de enero de 2002 la metodología del IPC se renovó completamente. Los cambios metodológicos introducidos en este Sistema han hecho del IPC un indicador más dinámico, que se adapta mejor a la evolución del mercado, ya que se podrán actualizar las ponderaciones más frecuentemente. Además, se podrán incluir nuevos productos en la cesta de la compra en el momento en que su consumo comience a ser significativo.

Nivel, calidad y condiciones de vida
Índice de precios de consumo. Base 2011
Indicador adelantado
 Último dato publicado: abril 2012 (27 abril 2012)
[Nota de prensa](#)

Resultados
 Último mes publicado: marzo 2012 (13 abril 2012)
[Nota de prensa](#) [Tabla provincial](#)

Anexo de tablas
 Marzo

Resultados detallados
[Series mensuales](#)
[Medias anuales](#)

Metodología
[Ficha técnica](#)
[Nota de prensa sobre cambio base 2011 \(09 febrero 2012\)](#)
[Ponderaciones](#)

Enlaces relacionados en INEbase
[Programa para el cálculo de variaciones. Datos desde enero de 1961](#)

Són índexs, no preus

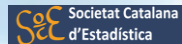
On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

L'estadística provoca sentiments contradictoris

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

A idèntic salari, té sentit triar la corresponsalia de menor inflació?

LA VANGUARDIA.COM | Blogs

Local - Tema

Portada Internacional Política Economía Sucesos Opinión Deportes Vida Tecnología

Editorial Artículos Blogs Viletas Temas de Debate El mundo que viene

Categorías • Corresponsales Actualidad Gente Tecnología Deportes Ficción y Humor Cultura

Pa	Barcelona	Logroño
2010	90 cèntims	80 cèntims
2011	99 cèntims	92 cèntims
Variació (%)	10%	15%

trascendental

"proyecto politico"

Diario de Roma
EUSEBIO VAL
25/09/2009
La cultura de la imprudencia

Diario de Moscú
GONZALO ARAGONES
02/09/2002
Banksy II en Moscú

Diario de París
LLUIS URIÀ
26/01/2006
Verborrea universal

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

A idèntic salari, té sentit triar la corresponsalia de menor inflació?

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>

HICP (2005=100) - Annual Data (average index and rate of change)
Last update: 17-03-2012

TIME	EU	European Union (2...)	Belgium	Germany (incluclio...	Spain	France	Italy	Luxembourg	United Kingdom	United States
2000	81.45	90.47	92.4	85.47	90.46	83.4	87.12	93.1	83.90	
2001	91.28	92.88	84.1	87.08	92.07	90.7	89.21	94.2	90.89	

Purchasing power parities (PPPs), price level indices and real expenditures for ESA95 aggregates
Last update: 12-01-2012

TIME	EU	European Union (2...)	Belgium	Germany (incluclio...	Spain	France	Italy	Luxembourg	United Kingdom	United States
2000	100	103.4	111.9	84.2	104.8	98.3	113.2	120.7	116.9	
2001	100	105.1	112.7	84.9	105.6	97.0	116.2	116.9	116.9	
2002	100	102.9	112.1	81.0	104.4	103.9	115.7	117.7	117.7	
2003	100	106.6	110.1	87.4	109.8	105.7	115.7	110.3	110.3	
2004	100	110.3	107.7	81.4	111.7	109.2	115.9	109.8	109.8	
2005	100	111.1	104	89.8	110.8	108.2	120	110.4	110.4	
2006	100	112.2	105	90.1	111.6	106.9	121.1	111.7	111.7	
2007	100	113.3	102	91.0	110.8	104.9	126.3	114.6	114.6	
2008	100	115.9	103.5	94	113.3	104.6	129.4	104.4	104.4	
2009	100	115.8	104.2	94.9	115.3	107.4	131.5	97.8	97.8	
2010	100	117.5	104.8	94.9	113.6	106.2	133.6	101.3	101.3	

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

A idèntic salari, té sentit triar la corresponsalia de menor inflació?

<http://www.funcas.es/>

TABLA 28

INDICES DE PRECIOS RELATIVOS DEL CONSUMO (IPC)
MEDIA ANUAL MEDIA ESPAÑOLA= 100

AUTONOMÍAS	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ANDALUCÍA	98,08	98,17	98,18	97,83	97,22	97,10	96,99	96,08	96,92	95,87	95,87
ARAGÓN	97,42	97,25	97,20	97,23	96,57	96,53	96,64	96,75	97,07	95,73	95,73
ASTURIAS	99,88	99,61	101,36	101,54	101,14	100,96	100,83	100,45	100,56	98,62	98,81
BALEARES	103,55	103,14	102,07	102,59	103,63	103,40	103,26	103,16	102,89	105,32	105,22
CANARIAS	97,81	97,41	96,88	96,35	93,44	90,56	89,88	89,44	89,70	86,90	86,13
CANTABRIA	99,62	99,86	99,55	99,10	97,96	97,16	97,03	96,96	97,16	97,77	97,96
CASTILLA-LA MANCHA	92,04	91,80	91,07	91,30	90,79	90,81	90,80	90,65	90,79	88,06	88,23
CASTILLA Y LEÓN	96,28	95,28	95,77	95,33	95,02	94,38	94,30	94,37	94,48	93,26	93,35
CATALUÑA	103,25	103,44	103,18	104,06	105,74	107,49	108,13	108,34	108,30	108,23	108,55
COMUNIDAD VALENCIANA	100,73	100,97	100,55	99,97	100,26	100,13	99,93	99,97	99,91	100,84	100,64
EXTREMADURA	91,38	91,38	90,76	90,04	88,85	87,10	86,56	86,49	86,53	86,35	86,27
GALICIA	95,96	95,72	96,29	96,53	96,43	96,87	96,73	96,40	96,52	96,39	96,48
MADRID	102,24	102,65	103,24	103,21	102,58	102,50	102,36	102,38	102,19	104,31	104,41
MURCIA	98,71	98,64	97,23	99,46	101,51	100,16	100,22	100,53	100,44	98,99	98,89
NAVARRA	103,24	102,95	103,37	103,69	100,92	101,33	101,00	100,63	100,45	102,90	102,70
PAÍS VASCO	105,20	104,90	104,91	104,53	105,29	105,28	105,06	105,13	105,10	106,52	106,42
RIQUÍ (LA)	103,35	105,43	106,97	106,77	106,76	107,49	107,87	107,89	107,90	108,68	108,55
CEUTA	94,32	99,02	103,00	103,72	104,31	104,57	104,13	103,25	102,96	105,97	105,66
MELILLA	96,30	95,44	95,09	94,48	98,33	98,94	99,67	99,59	99,42	100,69	101,09
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

AVANCE DE LAS MAGNITUDES ECONÓMICAS ESPAÑOLAS EN 2010 Y SERIE PROFESIONAL DEL BALANCE ECONÓMICO

CUADERNOS DE INFORMACIÓN ECONÓMICA | 220 | ENERO/FEBRERO | ECONOMÍA ESPAÑOLA

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

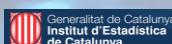

A idèntic salari, té sentit triar la corresponsalia de menor inflació?

L'IPC...

- No permet comparacions entre **territoris**
- No és un indicador de **quant costa viure**, ni de l'evolució de la **capacitat adquisitiva de les llars**
- No representa la inflació **percebuda**
- No representa l'estructura de **tot el pressupost** de despesa de les llars
- No aïlla completament de variacions de **qualitat**

... i tampoc pretén mesurar res de tot això!

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Periodisme a partir de fonts estadístiques

El trilema de les fonts d'origen **estadístic** 3T

Comptes Econòmics Trimestrals (IV/2012)

Temps

Comptes Econòmics Anuals (2011)

Renda familiar disponible bruta de Lloret de Mar (2008)

Territori

Taxonomia

Les complexitats de les fonts d'origen **administratiu**

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Multiplicitat de fonts: quin preu?

Preu d'oferta.
Món de Tecnigràma i Sociedad de Tasación, SA.

Preu de venda.
Frontera mòbil, que situa l'habitatge en una població o en l'altra.

Valor de taxació per al finançament aliè

Món de Ministerio de Vivienda (ATASA i estadística de preus).

Món de Ministerio de Vivienda (Consejo del Notariado i estadística de transaccions)

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

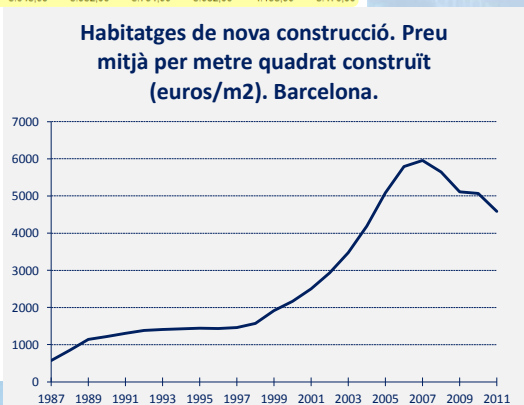
Multiplicitat de fonts: quin preu?

- ❑ <http://www20.gencat.cat/portal/site/territori>
- ❑ <http://www.fomento.gov.es/BE2/?nivel=2&orden=3500000>
- ❑ <http://web.st-tasacion.es/html/menu6.php>
- ❑ <http://www.tinsa.es/cat/132/informes.html>

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Multiplicitat de fonts: quin preu?

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Preu mitjà per metre quadrat construït dels habitatges de nova construcció a Catalunya per municipis. 1987-2011									
2	EUROS/m ² construït									
3										
4	Municipi	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
35	Barcelona	4.583,54	5.065,41	5.115,46	5.645,69	5.952,00	5.791,00	5.082,00	4.193,00	3.476,00
36	Begur	-	2.406,61	2.468,19						
37	Bellver de Cerdanya	-	2.697,78	2.409,67						
38	Berga	1.841,56	1.974,23	2.005,89						
39	Bisbal d'Empordà, la	-	1.985,77	2.083,94						
40	Blanes	-	2.670,16	2.798,35						
41	Bòrdes, es	-	-	1.322,00						
42	Borges Blanques, les	-	1.665,01	1.916,04						
43	Bossòst	-	1.764,61	1.769,97						
44	Cabrera de Mar	2.222,00	3.017,00	3.297,00						
45	Cabrils	-	1.920,33	2.006,33						
46	Cadaqués	-	3.768,25	3.768,25						
47	Calaf	1.366,08	1.578,38	1.789,25						
48	Calafell	-	2.792,11	2.893,89						

Any	Preu (eur/m ²)	Variació (%)
2002	2.931	
2007	5.952	103,1
2011	4.584	-23,0
201X	2.931	-50,8

<http://www20.gencat.cat/portal/site/territori>

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

La importància de les comparacions. Gran o petit?

EL PAÍS PORTADA INTERNACIONAL POLITICA **ECONOMÍA** CULTURA SOCIEDAD DEPORTE

ECONOMÍA

ECONOMÍA EMPRESAS MERCADOS BOLSA FINANZAS PERSONALES VIVIENDA TECNOLOGÍA OPINIÓN/ANÁLISIS BLOGS LA CRISIS TITULARES

ESTÁ PASANDO Ley Reforma Laboral Grecia BCE Reforma financiera CAM Telefonía móvil Apple Computer MÁS TEMAS

El precio de la vivienda acelera su desplome con una caída del 6,8%

El valor de las casas baja con la intensidad de 2009, el peor año de la crisis

El catedrático de Economía Aplicada de la Universidad Pompeu Fabra, José García-Montalvo, advierte de que la "dinámica de precios de la vivienda" debe buscarse en el mercado financiero y no solo en el inmobiliario. Hasta ahora, la caída de los precios ha sido modesta -de un dígito- si se compara con las subidas que hubo durante la época del boom. Esto podría cambiar pronto. El ministro de Economía y Competitividad, Luis de Guindos, explicó en *Financial Times* que la banca

Comparacions atrevides

20 minutos Barcelona

Curso de Técnico en Marketing Masters y Cursos

Gent/Escenaris

Winona , más ladrona que mona

Tres mucho pensarlo, un juez declaró ayer a la actriz Winona Ryder culpable de robo y vandalismo.

Novembre de 2002

- És més forta la meva veu que grisa la paret?
- Què vol dir la relació qualitat-preu?
- I què, si la llet és més cara que la benzina?

Major taxa d'atur = més ocupats?

<http://www.idescat.cat/economia/inec?tc=5&id=0608&dt=201201>

Catalunya

Trimestre	P Ocupada (milers)	Taxa atur (%)	P Activa (milers)
III/2007	3.525,3	6,8	3.781,0
II/2007	3.508,7	6,1	3.736,4

Catalunya

	P Activa	P Ocupada	Taxa atur (%)
I/2012	3.776,9	2.939,9	22,16
IV/2011	3.782,2	3.006,8	20,50
III/2011	3.818,6	3.076,6	19,43
II/2011	3.826,3	3.135,4	18,06
I/2011	3.827,1	3.099,5	19,01
IV/2010	3.820,3	3.133,5	17,98
III/2010	3.845,5	3.176,1	17,41
II/2010	3.817,7	3.141,6	17,71
I/2010	3.775,1	3.098,9	17,91
IV/2009	3.779,5	3.136,4	17,01
III/2009	3.806,5	3.199,2	15,95
II/2009	3.791,5	3.189,6	15,88
I/2009	3.842,6	3.549,7	7,62

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Multiplicitat de fonts: quin és el nombre de desocupats?

<http://www.idescat.cat/economia/inec?tc=5&id=0607&dt=201204>

Catalunya

	Ocupació 16 a 24 anys	Ocupació 25 a 54 anys	Atur 16 a 24 anys	Atur 25 a 54 anys
I/2012	151,3	2.359,8	152,0	600,8
IV/2011	159,2	2.410,6	146,5	556,6
III/2011	191,3	2.434,6	145,0	535,8
II/2011	189,3	2.502,2	136,8	492,5
I/2011	189,5	2.476,8	146,3	511,8
IV/2010	199,0	2.496,1	131,1	490,7
III/2010	222,9	2.523,1	135,5	468,9
II/2010	209,2	2.503,1	141,8	471,4
I/2010	199,3	2.472,8	132,9	495,9
IV/2009	208,6	2.496,7	128,8	467,3
III/2009	233,0	2.528,5	140,1	419,5
II/2009	224,5	2.539,0	128,6	417,9
I/2009	240,9	2.548,4	137,2	444,2

Font: Departament d'Empresa i Ocupació; Servicio Público de Empleo Estatal (SEPE). Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Les persones són quelcom tangible, la demografia potser menys

Comptar és senzill: $1+1 = 2$, però...
 ¿1 llesca de pa + 1 presa de xocolata = 2 berenars?

<http://www.idescat.cat/economia/inec?tc=5&id=8717&cp=02&x=8&y=7>

The screenshot shows the idescat website interface. It features two main data tables side-by-side. The left table is titled 'Esperança de vida en néixer Dones' and the right table is 'Esperança de vida als 60 anys Dones'. Both tables show data for Catalonia, Spain, the Eurozone, and the EU from 2000 to 2008. The 'Excés d'anys?' column in the right table is highlighted in blue.

Catalunya		Catalunya	Espanya	Zona euro	Unió Europea
2008	84,56	26,45	26,60	25,80	24,90
2007	84,52	26,38	26,40	25,70	24,80
2006	84,52	26,41	26,50	25,60	24,70
2005	83,79	25,71	25,80	25,10	24,20
2004	84,04	26,02	25,90	25,10	24,20
2003	83,31	25,39	25,30	24,40	23,60
2002	83,44	25,52	25,50	24,60	23,70
2001	83,40	25,55	25,50	24,60	23,70
2000	83,24	25,40	25,20	24,50	23,70

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

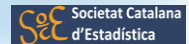

Les persones són quelcom tangible, la demografia potser menys

Esperança de vida (dones). Catalunya			
Any	En néixer	Als 60 anys	Excés d'anys?
2008	84,56	26,45	1,89
2007	84,52	26,38	1,86
2006	84,52	26,41	1,89
2005	83,79	25,71	1,92
2004	84,04	26,02	1,98
2003	83,31	25,39	2,08
2002	83,44	25,52	2,08
2001	83,40	25,55	2,15
2000	83,24	25,40	2,16

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Les persones són quelcom tangible, la demografia potser menys

<http://www.idescat.cat/territ/BasicTerr?TC=9>

idescat [Població](#) [Economia](#) [Societat](#) [Territori](#) [Idescat](#) [mapa web](#) [contacte](#)

Territori > Banc d'estadístiques de municipis i comarques

Estimacions de població postcensals. Recòmptes M. Catalunya. Sèrie temporal.

Altres temes | Distribució per comarques | **idescat** [Població](#) [Economia](#) [Societat](#) [Territori](#) [Idescat](#) [mapa web](#) [contacte](#)

Territori > Banc d'estadístiques de municipis i comarques

Defuncions segons sexe Catalunya. Sèrie temporal.

Altres temes | Distribució per comarques | Municipis | Comarques | Àmbits del Pla territorial | Províncies | Afegir al castell | Fer preferit | Ajuda

Any	Homes	sexe			
		Any	homes	dones	Total
2011	3.668.709	2010	30.063	28.697	58.760
2010	3.669.953	2009	30.302	29.342	59.644
2009	3.657.812	2008	30.114	29.371	59.485
2008	3.621.097	2007	30.562	28.790	59.352
2007	3.550.658	2006	29.569	27.687	57.256
2006	3.473.240	2005	31.475	29.654	61.129
2005	3.396.257	2004	29.728	27.368	57.096
2004	3.316.066	2003	30.735	29.341	60.076
2003	3.242.996	2002	29.497	27.781	57.278
2002	3.164.113	2001	29.095	26.697	55.792
2001	3.088.541	2000	28.880	26.462	55.342
		1999	30.141	27.571	57.712
		1998	28.904	26.565	55.469
		1997	28.593	26.095	54.688
		1996	28.404	25.029	53.433
		1995	28.489	25.161	53.650

Font: Idescat.

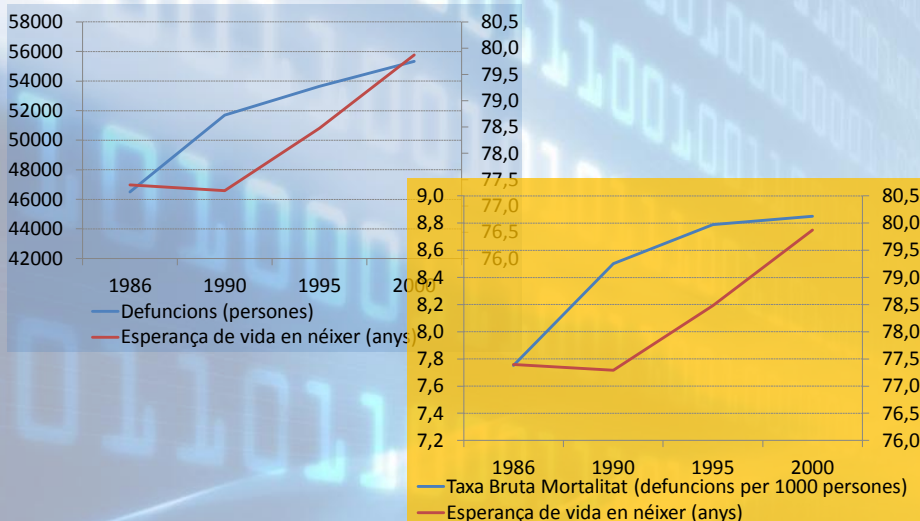

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Les persones són quelcom tangible, la demografia potser menys

Poden créixer alhora la mortalitat i l'esperança de vida?

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

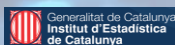
Les persones són quelcom tangible, la demografia potser menys

Poden créixer alhora la mortalitat i l'esperança de vida?

Efecte composició

any	defuncions	Població	TBM	Esperança de vida en néixer		% >64 a
				Catalunya (*)	Espanya (*)	
2010	58.760	7.434.632	7,9	#N/A	#N/A	16,72
2005	61.129	6.946.060	8,8	80,55	80,28	16,57
2000	55.342	6.253.305	8,9	79,87	79,34	17,37
1995	53.650	6.104.729	8,8	78,48	78,12	16,12
1990	51.700	6.080.751	8,5	77,29	76,99	14,22
1986	46.510	5.999.320	7,8	77,40	76,67	12,61
1981	46.604	5.959.530	7,8	77,10 ⁽¹⁹⁸³⁾	75,74	10,97
1970	42.145	5.122.567	8,2	72,24		9,88
1960	36.390	3.925.779	9,3	69,27		9,56
1950	34.984	3.240.313	10,8	61,87		8,59
1940	40.000	2.890.974	13,8	48,39		7,39
1930	38.587	2.791.292	13,8	49,34		6,19
1920	49.308	2.344.719	21,0	39,31		5,68
1910	43.208	2.084.868	20,7	40,92		5,20

(*) Dades d'Espanya: <http://www.mortality.org/>. Dades de Catalunya: oficials des de 1983.

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Recapitulació (1)

- Oportunitat per a periodistes: fonts estadístiques
- Sovint el problema és l'excés de dades
- L'estadística que es concentra més en les dades que en els mètodes és mala estadística
- Les fonts són
 - múltiples
 - complementaries
 cosa que obliga a fer èmfasi en
 - les definicions
 - els conceptes

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

Recapitulació (2)**Els versos de Samuel T. Coleridge**

**Water, water, every where,
And all the boards did shrink;
Water, water, every where,
Nor any drop to drink.**

admeten la següent interpretació lliure

***Dades, dades pertot
L'atzar broda pedaços
Dades, dades pertot
Cal raons, no romanços***

Samuel Taylor Coleridge (1772-1834) *The Rime of the Ancient Mariner*. Hi ha traducció de Marià Manent, publicada a *Quaderns Crema* (2000). *L'aigua, l'aigua per totes bandes; // Tot el fustam cruixí. // L'aigua, l'aigua per totes bandes; // Ni un glop per engolir.*

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

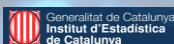
On és la informació estadística i com llegir-la correctament

Xavier López Andrés

Institut d'Estadística de Catalunya xlopez@idescat.cat

Societat Catalana d'Estadística secretari@socestatistica.org

Barcelona, 18 de maig de 2012

On és la informació estadística i com llegir-la correctament. Barcelona, 18 de maig de 2012

